

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā

2026. gada 19. jūnijā

Nr. 228

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājam
Daigai Mieriņai

Ļoti cienījamā Mieriņas kundze!

Saeima 2026. gada 11. jūnijā pieņēma Imigrācijas likumu (*likumprojekta Nr. 56/Lp14*) (turpmāk – Likums). Saeimā Likums tika izskatīts trijos lasījumos un pieņemts ar plašu parlamentāro atbalstu.

Likuma 2. pantā nostiprināts tā mērķis – nodrošināt Latvijas valsts interesēm atbilstošas imigrācijas politikas īstenošanu, nosakot trešās valsts pilsoņu ieceļošanas, uzturēšanās, agrīnās integrācijas pasākumu īstenošanas, tranzīta, izceļošanas un aizturēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemniekus izraida no Latvijas Republikas.

No Likuma izstrādes materiāliem konstatējams, ka izskatīšanai Saeimas sēdē trešajā lasījumā tika iesniegti 158 priekšlikumi. Turklāt priekšlikumi bija gan tādi, kas likumprojektu precizēja tehniski, gan tādi, kas veidoja principiāli jaunu tiesisko regulējumu, tostarp par ārzemnieka tiesībām pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja ārzemnieks ir veicis Likumā paredzētos

ieguldījumus Latvijas Republikas ekonomikā. Šajā jomā iezīmējas vairāki aspekti, kurus Saeimai būtu vēlreiz jāapsver.

I

Izskatot Likumu trešajā lasījumā, tas tika papildināts ar atbildīgās Saeimas komisijas izstrādāto priekšlikumu, kas noteic, ka termiņuzturēšanās atļauju šajā likumā noteiktajā kārtībā ārzemniekam ir tiesības pieprasīt uz laiku līdz pieciem gadiem, ja ir noslēgts līgums un veikts pārskaitījums par vismaz 150 000 *euro* investīcijas veikšanu ne mazāk par pieciem gadiem valsts izveidotā alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekā un ārzemnieks ir samaksājis valsts budžetā 10 000 *euro*. Ārzemniekam izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma termiņa laikā valsts izveidotā alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieks apliecina, ka investīciju līgums nav izbeigts un investīciju atlikums nav mazāks par 150 000 *euro* (*sk.: Likuma 27. panta 36. punktu*).

Lai arī iepriekš minētais ir jauns patstāvīgs pamats termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, pēc savas faktiskās un tiesiskās būtības tas ir līdzīgs citiem likumā iekļautajiem termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas gadījumiem (*salīdzinājumam sk.: Likuma 27. panta 10. un 11. punktu*). Tādēļ nepieciešams pārliicināties, vai atšķirības šo gadījumu atsevišķu aspektu regulējumā ir pamatotas.

Šajā sakarā jāuzsver, ka no Likuma izstrādes materiāliem, diskusijām atbildīgajā Saeimas komisijā, kā arī debatēm Saeimas sēdē nepārprotami izriet, ka likumdevējs būtisku nozīmi piešķir tam, lai Likumā paredzētās iespējās pieprasīt termiņuzturēšanās atļaujas būtu atbilstošas Latvijas valsts interesēm un drošībai. Par to liecina, piemēram, Likumā iekļautais speciālais regulējums par ierobežojumiem Baltkrievijas Republikas un Krievijas Federācijas pilsoņu tiesībām pieprasīt un saņemt termiņuzturēšanās atļaujas (*sk.: Likuma 27. panta septīto, astoto un deviņo daļu*). Valsts drošības interešu nozīmīgumu apstiprina arī tas, ka pats likumdevējs ir uzsācis vēl spēkā neesošā Likuma grozīšanu. Proti, Likums sākotnējā redakcijā tiešā veidā neierobežoja Baltkrievijas Republikas un

Krievijas Federācijas pilsoņu tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļaujas Likuma 27. panta pirmās daļas 36. punktā paredzētajā situācijā. Uzskatu, ka tas bija būtisks likuma robs un neatbilstība Likuma garam un sistēmai. Labojot šo kļūdu, Saeima steidzamības kārtībā šā gada 18. jūnijā pieņēma likumu “Grozījumi Imigrācijas likumā” (*likumprojekta Nr. 1432/Lp14*).

Secīgi likumdevējam būtu jāpārlicinās, pirmkārt, vai Likumā būtu veidojamas atsauces uz 27. panta pirmās daļas 36. punktu arī citos pantos, piemēram, Likuma 28. pantā, kas paredz iespēju apturēt termiņuzturēšanās atļauju izsniegšanu saskaņā ar Likuma 27. panta pirmās daļas 10. punktu, proti, termiņuzturēšanās atļauju izsniegšanu, ja ārzemnieks ir veicis ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā. Līdzīgi būtu izvērtējami arī citi Likuma panti (*piemēram, sk.: Likuma 25. pantu, 30. pantu, 36. pantu, u.c.*).

Otrkārt, likumdevējam ir jāgūst pārliecība, ka Likuma 27. panta pirmās daļas 36. punktā iekļautais regulējums ir pilnīgs un pietiekams un nav vajadzīgs deleģējums Ministru kabinetam, piemēram, lai risinātu jautājumu par investīcijām izmantoto finanšu līdzekļu izcelsmes pārbaudi un noteiktu veikto investīciju izmantošanas mērķus.

II

Izskatot Likumu trešajā lasījumā, Saeima vērtēja arī priekšlikumus, kas piedāvāja Likumā iekļaut šobrīd spēkā esošā Imigrācijas likuma normai saturiski līdzīgu normu par ārzemnieka tiesībām pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja ārzemnieks ir iegādājies nekustamo īpašumu Latvijā. Šie priekšlikumi netika atbalstīti.

Saredzu iespēju Saeimai atkārtoti izvērtēt, vai nebūtu lietderīgi noteikt pietiekami stingri Likumā regulētus gadījumus, kad Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valstu, un, iespējams, Ministru kabineta izveidotā sarakstā iekļautu citu Latvijai draudzīgu valstu pilsoņi varētu prasīt termiņuzturēšanās atļaujas, ja ir iegādāts nekustamais īpašums. Līdzīgu

aicinājumu esmu saņēmis arī no lielākajiem nekustamo īpašumu darījumu nozares pārstāvjiem. Likumdevējam ir iespēja gan noteikt Latvijas Republikas administratīvās teritorijas, kurās pieļaujama šāda īpašuma iegāde, gan īpašuma vērtību un citus kritērijus, vai arī šo uzdevumu deleģēt Ministru kabinetam.

III

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 71. pantu, prasū Imigrācijas likuma (*likumprojekta Nr. 56/Lp14*) otrreizēju caurlūkošanu.

Cieņā

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs